

Sygn. akt VI GC 648/16/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Nyga

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2016 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa: P. B.

przeciwko: (...) S.A. w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. B. kwotę 1 519,05 zł (jeden tysiąc pięćset dziewiętnaście złotych pięć groszy) z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 października 2013 r. do dnia zapłaty;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1 293 zł (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt: VI GC 648/16/3

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 marca 2016 roku, powód P. B. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W., kwoty 1 519,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2013 roku do dnia zapłaty i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że wskutek zdarzenia z dnia 20 sierpnia 2013 r., za które odpowiedzialność ponosi pozwane towarzystwo, uległ uszkodzeniu samochód marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do poszkodowanej K. P.. W dacie wypadku pojazd, którym kierował sprawca szkody, łączyła z pozwaną umowa ubezpieczenia OC. Po przeprowadzeniu przez pozwaną postępowania likwidacyjnego uznała ona co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę i zakwalifikowała szkodę jako szkodę całkowitą i wypłacił poszkodowanej odszkodowanie za powstałą szkodę w samochodzie w dniu 29 października 2013 r. Poszkodowana na czas likwidacji szkody, wynajęła od powoda samochód zastępczy marki H. (...), ze względu na fakt, że był on jej niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej. Powód wyjaśnił, że przedmiotowy najem samochodu zastępczego trwał łącznie 29 dni, tj. w okresie od dnia 22 sierpnia 2013 r. do dnia 20 września 2013 r. Z tytułu najmu samochodu zastępczego, została wystawiona faktura VAT na kwotę 4 102,75 zł (29 dni x 141,45 zł brutto). Powód zwrócił się do pozwanej o zapłatę kwoty wynikającej z wystawionej faktury VAT za najem pojazdu zastępczego. W odpowiedzi na zgłoszone roszczenie, pozwana wydała decyzję o wypłacie odszkodowania w wysokości 2 583,00 zł, z uwagi na korektę czasu najmu samochodu zastępczego z 29 dni do 20 dni oraz korektę stawki najmu z 141,45 zł brutto do 129,15 zł brutto. Powód wezwał pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia poprzez zapłatę brakującej kwoty stanowiącej niezapłaconą część należności z

tyt. wynajmu samochodu zastępczego. Pozwana odmówiła. Powód ponadto wskazał, że poszkodowani przelali na jego rzecz wierzycelność przysługującą im wobec pozwanej na podstawie umowy cesji wierzycelności.

W dniu 31 maja 2016 roku Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie VI GNC 889/16/5 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwana (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia, do którego doszło w dniu 20.08.2013 r. Pozwana wskazała, iż przedmiotem roszczeń objętych pozwem jest kwota stanowiąca równowartość odszkodowania za najem pojazdu zastępczego wykraczająca ponad kwotę przyznaną przez pozwaną z tego tytułu w postępowania likwidacyjnym, tj. 2 583,00 zł. Pozwana wskazała, że uznała roszczenie w zakresie najmu pojazdu zastępczego co do zasady uznając, iż najem pojazdu zastępczego przez okres 20 dni pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą, a nie jak to wynika z przedłożonej przez powoda faktury VAT w liczbie 29 dni. Nadto zdaniem pozwanej zastosowana przez powoda stawka za dobę najmu pojazdu zastępczego była zawyżona (o 15%) w stosunku do średniej ceny stosowanej przez firmy konkurencyjne na rynku lokalnym. Pozwana podniosła również, że powód nie udowodnił poniesienia przez poszkodowanego szkody w majątku na skutek wynajęcia pojazdu zastępczego w wysokości 4 102,05 zł, co oznacza, że nie mógł nabyć w drodze cesji wierzycelności dochodzonej pozwem. Pozwana podniosła także, że na poszkodowanym ciąży ustawowy obowiązek minimalizacji rozmiaru szkody.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 20 sierpnia 2013 roku samochód osobowy marki A. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do poszkodowanej K. P. uległ uszkodzeniu w wyniku kolizji drogowej. W dacie wypadku pojazd, którym kierował sprawca szkody, łączyła z pozwaną umowa ubezpieczenia OC. Po przeprowadzeniu przez pozwaną postępowania likwidacyjnego uznała ona co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę i zakwalifikowała szkodę jako szkodę całkowitą. Poszkodowana na czas likwidacji szkody, wynajęła w okresie od dnia 22 sierpnia 2013 r. do dnia 20 września 2013 r. od powoda samochód zastępczy marki H. (...), ze względu na fakt, że był on jej niezbędny do prowadzenia działalności gospodarczej. Z tytułu najmu samochodu zastępczego, powód wystawił fakturę VAT na kwotę 4 102,75 zł (29 dni x 141,45 zł brutto). Powód zwrócił się do pozwanej o zapłatę kwoty wynikającej z wystawionej faktury VAT za najem pojazdu zastępczego. W odpowiedzi na zgłoszone roszczenie, pozwana wydała decyzję o wypłacie odszkodowania w wysokości 2 583,00 zł, z uwagi na korektę czasu najmu samochodu zastępczego z 29 dni do 20 dni oraz korektę stawki najmu z 141,45 zł brutto do 129,15 zł brutto. Powód wezwał pozwaną do dobrowolnego spełnienia świadczenia poprzez zapłatę brakującej kwoty stanowiącej niezapłaconą część należności z tyt. wynajmu samochodu zastępczego. Pozwana jednak odmówiła.

Dowód: umowy najmu samochodu (k.9-10), protokół zdawczo odbiorczy (k.11), oświadczenie poszkodowanej (k.12,13), email (k.14), pismo pozwanej (k.15,18), odpis faktury VAT nr (...) (k.16), email (k.19), wezwanie do zapłaty (k.20) wraz z potwierdzeniem nadania (k.21), odpowiedź pozwanej na wezwanie (k.22-23).

Powód w drodze umowy cesji wierzycelności z dnia 22 sierpnia 2013 r. nabył od poszkodowanej K. P. wierzycelność wynikająca z rozliczenia zaistniałej szkody komunikacyjnej z pozwaną.

Dowód: umowy cesji wierzycelności (k. 17), (...) (k.8).

Uzasadniony okres wynajmu samochodu zastępczego przez poszkodowaną K. P. w związku ze szkodą z dnia 20 sierpnia 2013 roku wyniósł 29 dni. tj. od dnia 22 sierpnia 2013 r. do dnia 20 września 2013 r. Pozwana w dniu 29 października 2013 r. wypłaciła poszkodowanej odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej w pojeździe A. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

Dowód: email (k.14), pismo pozwanej (k.15), protokół zdawczo odbiorczy (k.11).

Rynkowa dobowa stawka za wynajęcie pojazdu zastępczego H. (...) (odpowiadający klasie pojazdowi uszkodzonemu) tj. 141,45 zł brutto przyjęta przez powoda nie odbiegała od stawek obowiązujących na rynku lokalnym.

Dowód: cenniki (k. 24-28), umowy najmu samochodu (k.9-10).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że powołana dokumentacja pomimo iż pochodziła z różnych źródeł przedstawiała spójny obraz przebiegu wydarzeń, który był prawdopodobny w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Sąd oddalił wniosek o dowód z przesłuchania świadka K. P. oraz dowód z opinii biegłego, albowiem okoliczności zostały wyjaśnione dokumentami oraz nie wymagały wiadomości specjalnych, a ponadto różnica pomiędzy stawką uznaną przez pozwaną, a określoną przez powoda jest niewielka i niemożliwa do zweryfikowania przez biegłego.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez P. B. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawą prawną roszczenia powódki jest art. 509 k.c. zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego znajduje podstawę w przepisach ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 r. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) oraz normach art. 415 k.c., 436 § 2 k.c. i art. 822 k.c. Przy czym przepis art. 19 przywołanej ustawy o ubezpieczeniach, analogicznie do treści art. 822§ 4 k.c. przyznaje poszkodowanemu roszczenie bezpośrednio od ubezpieczyciela odpowiadającego z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy.

Stosownie do treści art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, a naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono.

Przesłankami odpowiedzialności jest łączne wykazanie trzech przesłanek: zachowanie sprawcy szkody, powstanie szkody w majątku poszkodowanego oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem a szkodą. Pozwana nie kwestionowała, że doszło do wypadku objętego umową ubezpieczenia w okresie ochrony ubezpieczeniowej oraz że pomiędzy tym zdarzeniem, a zaistniałą szkodą istnieje związek przyczynowo-skutkowy.

Zgodnie z art. 822 §1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Przy tym §4 cytowanego przepisu przewiduje, że uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. W przedmiotowej sprawie nie było przedmiotem sporu, że doszło do zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, skutkującego obowiązkiem wypłaty przez pozwaną odszkodowania. Spornym pomiędzy stronami natomiast okazał się uzasadniony okres wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną, uzasadniona stawka za dobę najmu pojazdu zastępczego oraz legitymacja czynna powoda.

Powód domagała się zasądzenia wskazując, iż w drodze cesji nabył wierzytelność wynikającą z niezapłaconej faktury najmu samochodu zastępczego przypadającej na rzecz cedenta K. P. od pozwanej (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

Podnieść należy, że w myśl obowiązujących przepisów kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu

albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.). Celem i skutkiem przelewu wierzytelności jest przejście na nabywcę ogółu uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. W takim wypadku stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, a zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. W razie podjęcia kroków celem wyegzekwowania należności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę wierzytelności jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi.

Pozwana w przedmiotowej sprawie zakwestionowała legitymację czynną po stronie powoda, wskazując, że zawarta umowa cesji wierzytelności z poszkodowaną, na którą powołuje się powód jest nieważna z mocy prawa.

Należy wskazać, że przedmiotem obrotu w niniejszej sprawie była wierzytelność z tytułu odszkodowania z umowy ubezpieczenia OC. Zatem aby wierzytelność mogła stać się przedmiotem rozporządzenia, musi być w dostateczny sposób oznaczona i zindywidualizowana. Przekładając powyższe na grunt dokonanej przez powoda z poszkodowaną cesji wierzytelności należy wskazać, że przedmiot umowy przelewu został w wystarczający sposób zindywidualizowany. Wskazany został przedmiot przelewu jako „prawo do dochodzenia wszelkich roszczeń z tytułu likwidacji szkody komunikacyjnej” w związku ze szkodą w samochodzie cedenta, a likwidowanej przez pozwaną w ramach OC.

Nadto sama Cesja wierzytelności została zawarta przez osoby uprawnione i była umową ważną.

Zatem powód wbrew twierdzeniom pozwanej, posiadał legitymację czynną do występowania w niniejszej sprawie.

Jednakże nie ma to większego znaczenia w obecnym stanie faktycznym, gdyż należy zauważyć, że pozwana poprzez wypłatę części odszkodowania (za wynajem samochodu zastępczego) tj. w kwocie 2 583,00 zł brutto uznała roszczenie powoda wynikające z dokonanej z poszkodowaną cesji wierzytelności, co do zasady.

Nie sposób również zgodzić się z pozwaną o braku szkody po stronie poszkodowanej. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że poszkodowana niewątpliwie poniosłaby szkodę w majątku, gdyby musiała opłacić wynajem pojazdu zastępczego w dniu wynajmu, lub w chwili zdania pojazdu. Nadto należy przyjąć, zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, iż „Pojęcie straty w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. obejmuje także wymagalne zobowiązanie poszkodowanego wobec osoby trzeciej” (SN III CZP 62/08). W związku z tym koszty wynajmu samochodu zastępczego, choć nie pokryte bezpośrednio przez poszkodowanego, wchodzi w skład szkody. Należy zauważyć, że poszkodowana zaciągnęła bowiem zobowiązanie, które stało się wymagalne, a nie uczyniłaby tego, gdyby wskutek zdarzenia z dnia 20 sierpnia 2013 r. nie uległ uszkodzeniu jej samochód.

Zatem zarzuty pozwanej w tym zakresie w żaden sposób nie mogły się ostać.

Pozwana kwestionowała także okres wynajmu pojazdu zastępczego przez poszkodowaną. W pierwszej kolejności należy wskazać, że w przypadku definitywnej utraty rzeczy odszkodowanie przysługuje za okres od jej utraty do uzyskania odszkodowania (zwrotu innego przedmiotu), a w przypadku utraty czasowej - do chwili odzyskania rzeczywistej możliwości korzystania z niej. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). Mając na uwadze powyższe Sąd nie mógł zgodzić się z pozwaną odnośnie kwestionowana okresu najmowanego samochodu zastępczego przez poszkodowaną, tj. powyżej 20 dni (uznanych przez pozwaną). Dla Sądu oczywistym jest, że samo wydanie decyzji o rozliczeniu szkody jako całkowitej, będącej notabene jedynie oświadczeniem wiedzy nie stanowi czynności, które skutkują naprawą szkody. Zatem biorąc pod uwagę powyższe, oczywistym jest fakt, że pozwana zobowiązana jest do refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego przy szkodzie całkowitej za okres czasu, który kończy się wraz ze spełnieniem świadczenia odszkodowawczego za szkodę w pojeździe, a to do momentu w którym może zakupić porównywalny pojazd (a zatem w praktyce do dnia wypłaty odszkodowania + 7 dni na zakup pojazdu). W niniejszej sprawie wypłata odszkodowania na rachunek bankowy poszkodowanego nastąpiła dopiero w dniu 29 października 2013 r., czyli niemal po upływie 1 miesiąca od dnia zdania pojazdu

zastępczego przez samą poszkodowaną (w celu minimalizacji szkody poszkodowana zakończyła wynajem pojazdu już w dniu 20 września 2013 r.).

W ocenie Sądu nie stało na przeszkodzie, by pozwana szybciej przyjęła odpowiedzialność za szkodę i szybciej wypłaciła odszkodowanie, tym bardziej, że posiadała wszystkie wystarczające dokumenty, które umożliwiały jej podjęcie stosownej decyzji, a powód, co potwierdzają dowody zgromadzone w sprawie, wielokrotnie interweniował u pozwanej.

Sąd nie mógł również zgodzić się z zarzutem pozwanej, tj. co do kwestionowania wysokości stawki dobowej za wynajem pojazdu zastępczego przyjętej przez powoda. Z dokumentów zgromadzonych w sprawie w sposób oczywisty wynika, iż przyjęta przez powoda stawka za wynajęcie pojazdu zastępczego należącego do klasy C tj. 141,45 zł brutto odpowiadała stawkom stosowanym na rynku lokalnym właściwym dla miejsca zamieszkania strony poszkodowanej. Potwierdzają to cenniki wynajmu dołączone jako dowody w sprawie.

Zatem w ocenie Sądu dokonana przez pozwaną korekta nie znajduje odzwierciedlenia w zasadzie pełnego odszkodowania. Należy również wyjaśnić, iż przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałyby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte u danego przedsiębiorcy (którego przedmiotem działalności gospodarczej jest wynajem pojazdów) byłyby wyższe od przeciętnych. Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 kwietnia 2002 r. (sygn. akt. I CKN 1466/99) stwierdził, iż poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania podmiotów, które oferują swoje usługi w tymże zakresie najtaniej.

Tym samym przyjęcie przez pozwaną tezy jakoby stawka 141,45 zł brutto za najem pojazdu klasy C była w powyższej sprawie zawyżona w żaden sposób nie mogła się ostać. Zastosowana przez powoda stawka jak najbardziej mieściła się w granicach stawek średnich stosowanych przez podmioty wynajmujące pojazdy zastępcze w tej klasie tj. klasie C na rynku lokalnym (woj. (...)).

Należy zauważyć, że z art. 6 k.c. płynie generalny wniosek, że prawa podmiotowe mogą być skutecznie dochodzone o tyle, o ile strona jest w stanie przekonać sąd co do faktów, z których wyprowadza korzystne dla siebie twierdzenia. W ocenie Sądu pozwana nie sprostала dyspozycji przywołanego art. 6 k.c. W żaden sposób nie wykazała, że stawka w wysokości przyjętej przez powoda za dobę najmu pojazdu zastępczego (klasa C) była stawką wygórowaną.

Przyjmując zatem za uzasadniony okres najmu 29 dni, czynsz najmu za ów czas to kwota 4 102,05 zł (29 x 141,45 zł brutto). Mając jednakże na uwadze, że pozwana zapłaciła stronie powodowej z tego tytułu kwotę 2 583,00 zł pozostałe należne powodowi odszkodowanie wynosi 1 519,05 zł.

Kwota ta podlegała więc zasądzeniu na podstawie art. 822 § 1 k.c., 361 § 1 k.c. w zw. z art. 509 § 1 k.c. o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

O odsetkach od tej kwoty, tj. od dnia 5 października 2013 r. sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. według wysokości ustawowej. Ich termin początkowy naliczania uzasadniony był na podstawie art. 817 § 1 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyły się kwoty: 76,00 złotych tytułem opłaty od pozwu, 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa, 1 200,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804), co daje łączną kwotę 1 293,00 zł.

SSR Jolanta Brzęk